

Projektovanje softvera

Dekorater

Dekorater (1)

- Ime i klasifikacija:
  - Dekorater (engl. *Decorator*) – objektni uzorak strukture
- Namena:
  - dinamički dodaje odgovornosti (mogućnosti) nekom objektu
  - fleksibilna alternativa izvođenju za proširivanje funkcionalnosti
- Druga imena:
  - Dopuna, Omotač (engl. *Wrapper*)

Dekorater (2)

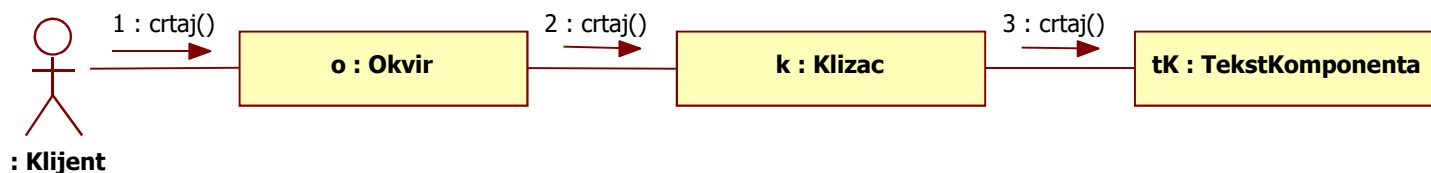
- Motivacija:
  - alati za GUI podržavaju dodavanje “ukrasa” na razne komponente
    - klizači (horizontalni, vertikalni), okviri sa raznim efektima,...
  - nefleksibilan način za dodavanje ukrasa – nasleđivanje sa proširivanjem
    - nasleđivanje je nefleksibilno, jer se ukrasi definišu statički
    - ukrasi ne mogu da se dinamički kombinuju na osnovnoj komponenti
    - opasnost od eksplozije broja izvedenih klasa kada se kombinuju ukrasi
  - fleksibilniji pristup je da se komponenta obuhvati drugom komponentom
    - komponenta koja obuhvata osnovnu dodaje ukras (klizač, okvir)
    - ukrasi se dodaju pojedinom objektu, a ne celoj klasi
    - ukrasi mogu da se menjaju dinamički
    - generalno – proširenja mogu da budu specifična stanja ili ponašanja

Dekorater (3)

- Motivacija (nastavak):
  - komponenta koja obuhvata osnovnu se naziva
    - dekoraterom, omotačem ili dopunom
  - dekorater prosleđuje zahteve klijenta obuhvaćenoj komponenti i može da obavi dodatne akcije
    - kao što je crtanje okvira ili dodavanje klizača za pomeranje
  - dekorater nasleđuje interfejs komponente koju ukrašava
  - prisustvo dekoratera je transparentno za klijente komponente
    - transparentnost omogućava neograničen broj dodataka uvedenih posebnim dekoraterima

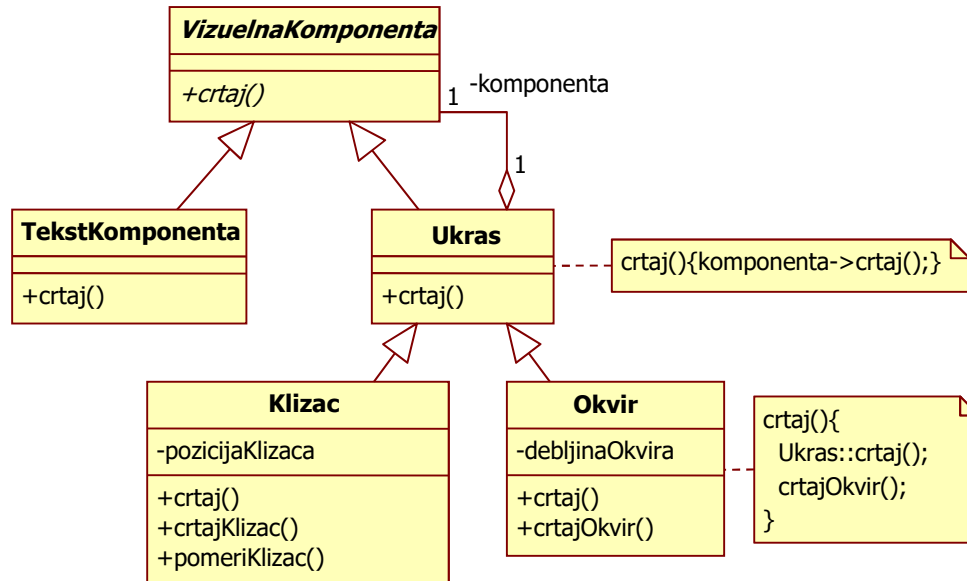
Dekorater (4)

- Motivacija (nastavak):
  - primer:
    - `TekstKomponenta` prikazuje tekst u prozoru i nema klizače za H/V pomeranje sadržaja, ni okvir
    - ako je potreban klizač
      - dodaje se objekat klase `Klizac` koji ga dodaje
    - ako je potreban i okvir
      - dodaje se i objekat klase `Okvir` koji crta okvir
    - sledeći dijagram prikazuje objektnu kompoziciju i interakciju:

Dekorater (5)

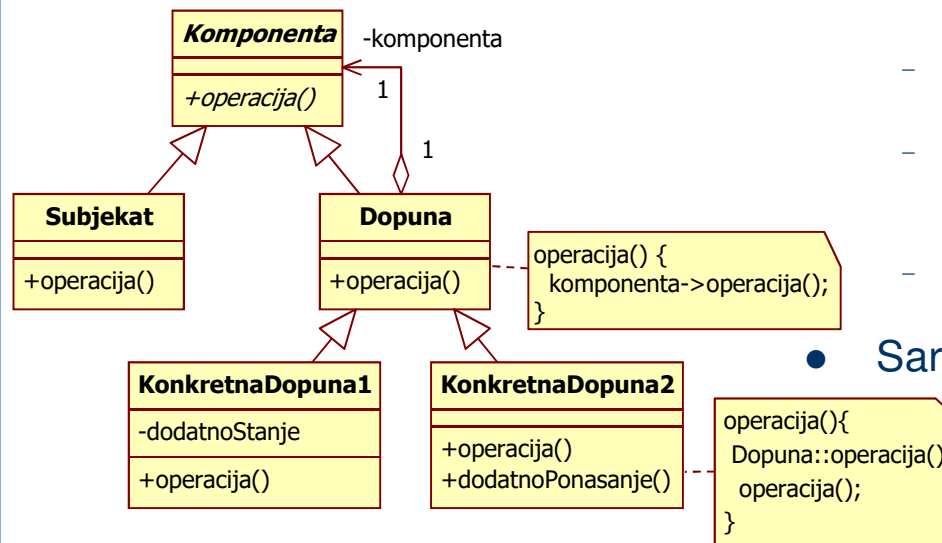
- Motivacija (nastavak):
  - sledeći dijagram prikazuje opisanu klasnu strukturu:

- Primenljivost:
  - kada je potrebno dinamički dodavati odgovornosti objektima na transparentan način
  - kada proširenje izvođenjem nije praktično (kada je moguć veliki broj nezavisnih proširenja, pri čemu ona mogu da se kombinuju, što vodi eksploziji broja klasa)

Dekorater (6)

- Struktura:

- Učesnici:

- Komponenta (klasa VizuelnaKomponenta)
  - definiše interfejs za objekte kojima mogu da se dinamički dodaju odgovornosti
- Subjekat (klasa TekstKomponenta)
  - definiše objekat kojem se dodaju odgovornosti
- Dopuna (klasa Ukras)
  - održava referencu na objekat klase Komponenta
  - nasleđuje interfejs klase Komponenta
- KonkretnaDopunaX (klase Klizac, Okvir)
  - dodaje odgovornost objektu tipa Komponenta

- Saradnja:

objekat KonkretnaDopunaX

- prosleđuje zahteve obuhvaćenom objektu (tipa Komponenta)
- izvršava dodatne operacije pre i/ili posle prosleđivanja zahteva

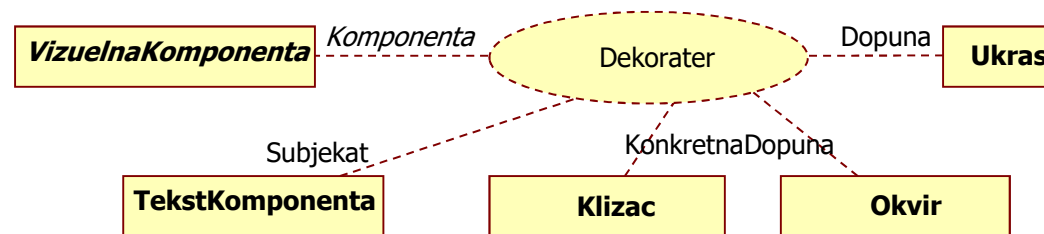
Dekorater (7)

- Posledice
  - prednosti
    - veća fleksibilnost od statičkog nasleđivanja
      - dinamičko dodavanje odgovornosti
    - izbegavanje eksplozije potklasa koje kombinuju dekoracije
    - izbegavanje bogato parametrizovanih klasa visoko u hijerarhiji
  - mane
    - identitet dekoratera i dekorisanog objekta su različiti
    - objekti se ne razlikuju po klasi već po načinu povezivanja
      - potencijalan problem kod razumevanja i održavanja sistema
    - nasleđeni atribut iz klase *Komponenta* – duplikat u svakoj dopuni
      - dobro je da *Komponenta* nema attribute

Dekorater (8)

- UML notacija:

- Povezani uzorci:
  - *Dekorater* zadržava interfejs, a *Adapter* menja interfejs
  - *Kompozicija* ima sličnu klasnu strukturu
    - *Dekorater* je po objektnoj strukturi degenerisan *Sstav*
      - objekat *Dopuna* sadrži samo jednu komponentu, a objekat *Sklop* više
      - *Sstav* formira objektno stablo, a *Dekorater* objektnu listu
    - po nameni je *Dekorater* sasvim različit, jer dodaje odgovornosti i nije namenjen grupisanju
  - *Dekorater* i *Strategija* su alternative za promenu ponašanja objekta
    - *Dekorater* menja spoljašnjost objekta, a *Strategija* unutrašnjost